

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercuria), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoara, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.rla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Însoțire de credit (Vestem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniarevă), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Iva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Trânăveana, Țimișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmartin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 20.—, pe 1/2 an K 10.—

Redactor responsabil:

VASILE VLAICU.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 15 filieri.

Asigurare poporală?

În numărul mai nou al «Gazetei Poporului», dl Amos Frâncu arată avantajile «asigurării populare» și cere intrare la poporul nostru pe seama noii întreprinderi, ce vrea să înființeze la Cluj. — Ne spune:

1. Vizită medicală nu trebuie, deci e ușor a te asigura;

2. Un bărbat de 30 de ani, pentru o asigurare mixtă pe 20 de ani, la un capital de Cor. 3000.—, plătește un premiu anual numai de Cor. 154.50;

3. Dacă moartea asiguratului obvine:

a) în primul an de asigurare, societatea restituie numai decât premiile plătite;

b) în anul al doilea plătește jumătate capitalul asigurat;

c) după doi ani împliniți, adică din anul al treilea de asigurare se plătește capitalul întreg și în fine

d) după 20 de ani, pe lângă capitalul asigurat, se plătește și un câștig, care poate fi proiectat la Cor. 642.—.

4. Pe baza tuturor acestor «favoruri» dl Frâncu cere intrare la poporul nostru pe seama întreprinderii, ce vrea să înființeze la Cluj.

Să ne ierte însă dl Frâncu să-i completăm expunerile cu câteva date precise, luate din condițiunile de afaceri ale propriei sale «asigurări populare».

1. E drept, că pentru contractarea asigurării nu e de lipsă vizită medicală. Da, dar

numai pentru contractarea afacerii, pentru că mai târziu, după ce asigurarea e încheiată și asiguratul e în mâna societății, sunt cazuri, că nu numai trebuie, dar asiguratul e constrâns chiar a apela la cercetarea și tratamentul medicului, dacă vrea să nu rămână păgubit.

Pentru contractare, cel ce vrea să se asigure, are să înainteze un ofert, care însă e plin de întrebări medicale, referitoare la: tuse, scuipat de sânge, astmă, palpitații de inimă, indigestie, apendicită, nervositate, reumatism, morburii sexuale, piatră la vezică, piatră la fiere, vătămătură, oftică, rac, alterație mentală etc. La toate aceste întrebări trebuie răspuns foarte exact și complet, pentru că, în caz contrar, dacă ar muri asiguratul, cu deosebire în cei dintâi trei ani, societatea poate ataca valabilitatea asigurării. Dar, întrebăm noi, câți dintre țărani — presupunând absolută bună credință — își pot da seamă de bolile înșirate? Câți, chiar dându-li-se explicații, vor putea răspunde atât de clar, încât să nu se poată găsi — dacă se caută — nici o «smintă»? Să răspundă oamenii de bine! Între astfel de împrejurări, nu e oare mai de preferit o vizită medicală prealabilă, care să pună pe asigurat la adăpostul oricărei griji cu privire la valabilitatea asigurării sale? De sigur, că da!

Ni-se spune însă, că nu sunt medici. Bine. Dar condițiunile «asigurării populare» spun, că dacă asiguratul întârzie cu plățile premiului mai mult de 3 luni — și care țaran nu e expus la aceasta? — atunci asigurarea se stornează și numai acela o mai poate reactiva, care își va dovedi starea sănătății prin cercetare pe spe-

sele proprii. Atunci, cine îl va vizita? Nu-i așa, că în acest caz asiguratul, dacă vrea să nu se păgubească, va trebui să se supună la vizită medicală? Dar, dacă cercetarea nu-l mai află sănătos? Ce se întâmplă atunci, domnilor cu «asigurarea poporală?»

În caz de moarte a asiguratului încă se cere atestat medical, din care are să se constate nu numai cauza decesului, ci și începutul ultimului morbo. În urmare asiguratul în caz de morbo încă trebuie să alerge la medic, căci dacă moare fără ajutor medical, cine să dea atestat despre felul și începutul boalei? Dar dacă se constată, că moartea a provenit din vre-un morbo dintre cele înșirate în ofert, morbo de care asiguratul nu și-a putut da seamă? Iată aceasta este «asigurarea poporală», zisă fără vizită medicală.

2. Să trecem la premii. În exemplul adus de dl Frâncu «asigurarea poporală» pretinde Cor. 154.50, pe când cea normală Cor. 132.60. Diferința în plus, ce se plătește la «asigurarea poporală» face în decurs de 20 ani, cu 5% Cor. 760.— Și pentru ce acest plus însemnat? Pentru că, în cazul cel mai bun și adecă, dacă societatea găsește, că răspunsurile din ofert au fost exacte și complete și dacă atestatul medical verifică în sens favorabil cauza morții, erezii asiguratului, să primească:

- a) numai premiile plătite în loc de capitalul întreg, dacă asiguratul moare în anul întâiu,
- b) capitalul jumătate în loc de capitalul întreg, dacă asiguratul moare în anul al doilea și
- c) capitalul întreg, numai dacă asiguratul a trăit cel puțin 2 ani împliniți.

Să nu se uite însă, că cine trăiește 1 și 2 ani dela contractarea asigurării, de regulă e sănătos. De ce dar să plătească un premiu cu 16% peste normal (la etate mai mare, diferența crește) și de ce — prin lipsa cercetării medicale dela contractare — să-și riște valabilitatea asigurării?

Poate:

d) pentru câștigul pus în vedere după 20 de ani? Dar acesta nu e nici garantat, nici sigur. E numai proiectat. Am mai văzut societăți, cari au promis câștiguri și nu le-au plătit! Din punct de vedere de drept e deosebire între o promisiune și un cambiu. Românul însă zice: «ce-i în mână, nu-i minciună». Dar să admitem câștigul. Este vre-un lucru mare să primești din banii tăi, din Cor. 760.— numai Cor. 642.— sub titlul de «câștig»?

Iată, așa stăm cu «asigurarea poporală». E o asigurare la aparență fără vizită medicală, în fond însă cu multe vizite și cercetări medicale. Se arată ieftină, căci plătirile se fac

în rate multe și mărunte. În fapt este cu mult mai scumpă, ca asigurarea normală. De ce dar să încurcăm lumea cu vorbe? Avem noi trebuință să mărim neîncrederea țaranului? În loc să caute toți cei cu gânduri curate să-și dea mâna, să ajute banca, ce o avem, la popularizarea asigurărilor normale, ca singurele modalități reale și folositoare pentru popor, ne apucăm de o specie denaturată a asigurărilor regulate. Câștig nu poate fi. Pagubă la tot cazul.

E drept, că unele societăți existente — ca să se recompenseze pentru greutățile cauzate de războiu — fac eforturi mari să introducă aceste asigurări. Nădejdea lor sunt însă masele muncitorime industriale și abundența actuală de bani. Cu ce rezultat se vor sfârși aceste încercări, nu știm. Știm însă, că noi nu avem muncitorime industrială și că încercările similare din anul trecut ale aceluiași societăți de a-și compensa stocurile de afaceri cu asigurările de femei, au dat fiasco.

Noua ordinațiune referitoare la dispensele militare.

Ministrul de honvezi a emis sub Nr. 8444/el. n. 4—1918 o nouă ordinațiune cu privire la terminarea reviziei dispenselor și cu privire la noua regulare a concesiunilor de așteptare. În sensul acestei ordinațiuni, ca dispensați se consideră după 1 Maiu 1918 numai aceia, a căror dispensare datează dela 20 Aprilie 1917 încoace, dacă dispensarea lor este încă în vigoare. Revizia generală a dispensațiilor se declară încheiată cu 30 Aprilie 1918. Cu 1 Maiu 1918 ies din vigoare toate dispozițiunile anterioare cu privire la concesiuni de așteptare, amânări de intrare și suspendări de termene. Normele pentru concesiunile de așteptare pe viitor sunt următoarele:

1. Concesiuni de așteptare se pot da numai aceluia, a căror rămânere în starea civilă, după *părerea autorității competente* (prima autoritate administrativă resp. exclusiv persoana, care conduce acest oficiu) se pare a fi necondiționat de lipsă din interes public important sau din interes economic important.

2. Concesiuni de așteptare se pot da numai pe baza propunerilor (listelor) de dispensare înaintate, fie că e vorba de o dispensare nouă, fie că e vorba de prolongirea unei dispense expirate.

3. Persoanelor născute între anii 1900 și 1894 nu li-se pot concesiuni de așteptare decât numai, dacă respectivii sunt singurii bărbați, cari pot conduce economia lor agricolă și dacă economia nu se poate conduce nici de o femeie.

4. E necondiționat oprit a se da concesiune de așteptare celor concediați temporar, apoi aceluia, cari sunt chemați sub drapel prin o ordinațiune centrală

militară, în fine acelora, ale căror propuneri de dispensare le-a respins ministrul de honvezi.

Durata concesiunilor de așteptare e de 10 săptămâni socotite dela ziua de chemare sub drapel (dacă e vorba de o cerere nouă de dispensare) sau socotite dela ziua, când a expirat dispensa veche (la cereri de prolongire).

Valoarea concesiunilor de așteptare nu se poate prolongi la nici un caz peste cele 10 săptămâni.

Dispozițiile transitoare enunță, că în locul concesiunilor de așteptare actuale trebuiesc emise concesiuni nouă, pe blanchete anume. Durata concesiunii de așteptare e de 10 săptămâni socotite retroactiv dela terminul, în care respectivul ar fi trebuit să intre sub drapel resp. dela ziua în care i-a expirat dispensa cea din urmă și până la restul timpului, ce mai rămâne preste ziua, când se emite concesiunea de așteptare. Dacă astăzi sunt expirate deja cele 10 săptămâni admise, atunci nu e permis a se mai da timp de așteptare.

Distincțiile de «deocamdată până la...» sau «mai departe nu» își perd valoarea.

Pe baza celor de mai sus se va face și controla severă a dispensațiilor și a celor concesionați cu timp de așteptare.

În atențiunea industriașilor noștri.

În înțelesul unei ordonanțe a ministrului de comerț, emisă la 30 Martie a. c. sub Nr. 24,699/918 VI. C. toate afacerile referitoare la procurarea de piei și de mărfuri textile necesare pentru încălțăminte și îmbrăcăminte se dirigează în viitor de un comisar guvernial, anume numit în acest scop și în viitor cererile pentru liberarea materiilor prime sunt a se înainta la adresele următoare în Budapesta:

Pentru stoffe de haine, rufe, mărfuri împletite, stoffe de hârtie, haine confecționate și căptușeli la: «Népruházati bizottság, textil osztálya», (V. Aulich-utca 5 sz.).

Pentru încălțăminte și căptușală, ață etc. necesare la încălțăminte, precum și piei gata pentru încălțăminte la «Népruházati bizottság, bőrosztálya» (V. Aulich-utca 5).

Pentru piei crude și materii auxiliare necesare la lucrarea pieilor la «Börközpont» (V. Nádorutca 12).

Pentru curele de mașini, din piele sau alte materii la «Gépszijelosztó bizottság». (V. Nádorutca 12).

Pentru piei necesare la unelte etc. la «Börbeszerzési r. t.» (IV. Dorottya u. 8).

Pentru bumbac, ață de cusut haine, materii necesare la împletit rufe pentru prunci, pantlici de bumbac și mărfuri tehnice din bumbac la «Pamutközpont» (V. Arany János u. 27).

Pentru tot felul de materii de in la «Lenipari bizottság» (IV. Mária Valeria u. 12).

Pentru saci, confecționarea și împrumutarea de saci și pentru ața necesară la repararea sacilor la «Zsákbizottság» (IV. Parisi u. 2).

Pentru asignarea de lână la «Magyar textil gyárosok országos egyesülete» (V. Zrinyi u. 1).

Pentru asignarea de păr de animale la «Szőrközpont» (IV. Bécsi-ut 4).

Pentru resturi de mărfuri textile, lână artificială, umplături și materii de petecit, effiloches și sdrențe pentru curățit la «Textilhulladék bizottság» (IV. Váczi utca 34).

Cu începere dela 15 Aprilie a. c. *certIFICATELE DE TRANSPORT* nu le mai liberează ministerul de comerț, ci comisarul guvernial, cererile însă nu se înaintează la acesta, ci la *Centralele competente*.

Contribuiri pe seama „Asociațiunii“.

II.

Din 18 Martie încoace s'au mai făcut în favorul «Asociațiunii» și al instituțiilor ei următoarele contribuiri, pentru care exprimăm mulțumirile cele mai călduroase:

A) Institute de credit:

1. «Bocșana» din Bocșa-montană	Cor.	100.—
2. «Institut de credit» din Mehadia	„	50.—
3. «Furnica» din Făgăraș	„	50.—
4. «Lucefărul» din Vârșeț	„	300.—
5. «Orientul» din Dobra	„	50.—
6. «Cassa de păstrare» din Mercurea	„	200.—
7. «Mielul» din Poiana	„	50.—
8. «Bihoreana» din Oradea-mare	„	500.—
9. «Sătmăreana» din Seini	„	40.—
10. «Mercur» din Năsăud	„	100.—
11. «Silvania» din Șimleu	„	500.—
12. «Varădiana» din Varadia	„	50.—
13. «Codreana» din Băsești	„	200.—
14. «Oraviciana» din Oravița	„	300.—

Cu totul Cor. 2,490.—

Sumele din conspectul I. Cor. 2,685.—

Împreună Cor. 5,175.—

B) Particulari:

1. Dr. Aurel Oprea, avocat în Bocșa-montană	Cor.	100.—
2. Dionisiu de Simon, propr. mare în Uzdi-Sân-Petru	„	1,000.—
3. Nicolae Oprean, comerc., Murăș-Oșorheiu	„	500.—
4. Ioan Săbădeanu, comerciant, Brașov	„	100.—
5. Dr. Vasile Suci, canonic, Blaj	„	200.—
6. Gheorge Popp, consilier ministerial, Vaidacuta	„	1,000.—
7. Dr. Nicolae Calefariu, medic, Săliște	„	500.—
8. Andrei Cosma, director de bancă, Șimleu	„	100.—
9. Dr. George Pop, avocat, Zalău	„	100.—
10. Daniil Graur, învățător, Giurtelec	„	50.—
11. Grațian Flonta, protopop, Cățelul-român	„	50.—
12. Dr. Alexandru Aciu, avocat, Tășnad	„	50.—
13. Dr. Alexandru Gheție, vicar foraneu, Șimleu	„	50.—
14. Antoniu Băliban, preot, Uinimăt	„	50.—
15. Traian Trușăș	„	50.—
16. Ioan Nossa, Bogdana	„	50.—
17. George Maior, Periceu	„	50.—
18. Vasile Pop, protopop, Oarța-de-jos	„	50.—
19. Antoniu Mocsonyi de Foen, mare propr. Bulciu	„	1,000.—
20. Ioan Costea, preot, Uilac	„	50.—
21. Georgiu Maior, preot, Băsești	„	50.—
22. Alexandru Achim, preot, Băsești	„	20.—
23. I. Lengyel, preot, Oarța-de-sus	„	30.—
24. Vasiliu Marchiș, econom, Oarța-de-jos	„	10.—
25. Mihaiu Chiș, Oarța-de-jos	„	5.—
26. Vasiliu Pop al Onuțului, curator-primar Oarța-de-jos	„	5.—

27. Ionel P. Comșa, comerciant, Săliște	Cor.	1,000.—
28. Livia G. Cosma, soție de avocat, Beiuș	„	50.—
29. Panteleon Lucața, căpitan c. și r. în pensiune, Sibiu	„	200.—
30. Alexandru Lupu, general c. și r. în pens. Viena	„	100.—
31. Dr. Octavian Russu, avocat, Sibiu, și d-na Emilia Russu n. Rațiu	„	1,000.—
32. Dr. Aurel Halic, medic, Lipova	„	50.—
33. George Pop de Băsești, mare proprietar, Băsești	„	1,000.—
La un loc Cor.		8,620.—
Sumele din conspectul I. Cor.		4,400.—
Impreună Cor.		13,020.—

Sibiu, 9 Aprilie n. 1918.

Biroul «Asociațiunii».

Dividenda băncilor noastre pe 1917.

Banca	%	Suma	Scadența	
«Agricola», Sebeș	6	6.—	14 Martie	1918
«Ardeleana», Orăștie	8	8.—	12 Aprilie	„
«Ajutorul»	4	4.—	4 Martie	„
«Albina»	6	12.—	6 Aprilie	„
«Arieșana»	5	5.—	20 Aprilie	„
«Armonia»	5	5.—	2 Martie	„
«Auraria»	8	16.—	15 Aprilie	„
«Avrigeana»	6	6.—	23 Martie	„
«Bănașana»	6	3.—	—	„
«Banca Poporală» Arpaș	4	4.—	9 Martie	„
«Banca Poporală», Dej	4	4.—	26 Febr.	„
«Banca pop.» Caranseb.	4	4.—	14 Martie	„
«Bihoreana»	5	10.—	28 Febr.	„
«Bistrițiana»	8	16.—	28 Martie	„
«Bocșana»	6	6.—	3 Martie	„
«Brădetul»	7	7.—	23 Martie	„
«Cassa de păstr.», Merc.	6	6.—	23 Martie	„
«Cassa de păstr.», Săliște	7	14.—	28 Martie	„
«Cârțișoreana»	10	10.—	28 Febr.	„
«Chiorana»	6	6.—	10 Aprilie	„
«Codreana»	5	5.—	28 Martie	„
«Concordia», Gherla	6	6.—	4 Febr.	„
«Corvineana»	8	8.—	21 Febr.	„
«Coroana», Bistrița	6	12.—	15 Martie	„
«Cordișana»	7	7.—	7 Martie	„
«Corvineana»	8	8.—	21 Februarie	„
«Crișana»	8	8.—	28 Martie	„
«Cugiereana»	6	6.—	24 Martie	„
«Decebal»	5	5.—	20 Martie	„
«Doina»	6	6.—	30 Martie	„
«Drăganul»	5	5.—	3 Martie	„
«Economia», Cohalm	5	5.—	16 Martie	„
«Făgețana»	4	8.—	28 Martie	„
«Furnica»	5	20.—	16 Martie	„
«Geogeană»	5	5.—	3 Aprilie	„
«Goronul»	3	3.—	23 Martie	„
«Grănițerul», Dobra	6	6.—	24 Februarie	„
«Grănițerul», Herseni	4	2.—	—	„
«Izvorul», Sebeș, de jos	5	5.—	31 Martie	„
«Iulia»	6	6.—	16 Martie	„
«Lăpușana»	6	6.—	26 Martie	„
«Lipovana»	5	10.—	9 Martie	„
«Luceafărul», Versecz	6	6.—	18 Martie	„
«Lumina»	4	8.—	16 Aprilie	„
«Maramurășana»	5	5.—	5 Aprilie	„
«Mărgineana»	7	7.—	17 Martie	„
«Mercur»	8	16.—	4 Martie	„

Banca	%	Suma	Scadența	
«Mielul»	10	10.—	10 Martie	1918
«Minerva»	5	5.—	—	„
«Murășana»	6	6.—	1 Aprilie	„
«Murășanul»	10	10.—	19 Febr.	„
«Nădlăcana»	6	6.—	4 Martie	„
«Negoiul»	8	8.—	—	„
«Olteana»	5	5.—	5 Martie	„
«Orientul»	5	5.—	21 Martie	„
«Oraviciană»	7	7.—	15 Aprilie	„
«Patria»	8	16.—	24 Febr.	„
«Piatra»	5	5.—	30 Martie	„
«Poporul», Lugoș	6	6.—	16 Aprilie	„
«Poporul», Săliște	5	5.—	30 Ianuarie	„
«Porumbăceana»	5	5.—	14 Aprilie	„
«Progresul»	5	5.—	30 Ianuarie	„
«Riureana» Cap. Măn.	8	8.—	19 Martie	„
«Sătmăreana»	5	10.—	5 Martie	„
«Sebeșana», Caransebeș	7	14.—	18 Martie	„
«Selăgiana»	6	6.—	7 Martie	„
«Steaua»	7	7.—	21 Febr.	„
«Șentinelă»	6	6.—	5 Martie	„
«Severineana», Caransebeș pro 1916/7	8 ¹ / ₂	K 4.—	—	„
«Silvania»	5	5.—	14 Martie	1918
«Someșana»	6	12.—	14 Martie	„
«Șoimul», Uioara	5	5.—	22 Martie	„
«Steaua»	7	7.—	21 Febr.	„
«Timișana»	5	10.—	26 Martie	„
«Târnăveana»	4	4.—	24 Ianuarie	„
«Ucea-mare»	5	5.—	3 Febr.	„
«Vatra»	4 ¹ / ₂	4:50	28 Martie	„
«Victoria»	10	20.—	20 Martie	„
«Vlădeasa»	5	7.—	20 Aprilie	„
«Vulturul», Sânmărtin	6	6.—	6 Martie	„
«Vulturul», Tășnad	5	5.—	9 Martie	„
«Zlăgnea»	5	2:50	28 Martie	„

CRONICĂ.

Cassa de păstrare din Săliște a pus în curgere urcarea capitalului social dela Cor. 500,000.— la Cor. 1.000,000.—. Proprietarii vechilor acțiuni primesc acțiuni nouă cu Cor. 210.—. Rămânând acții neoptate de vechii acționari — ceea ce abia credem — se vor da în rândul întâi tot acționarilor cu Cor. 260.— și în rândul al doilea și la neacționari cu Cor. 300.—. Numele bun al Cassei de păstrare din Săliște, bilanțul ei solid cu însemnate rezerve spre a putea garanta dividendă din trecut sunt garanții, că noua emisiune va succeda pe deplin. Deși nu e lipsă de nici un îndemn, totuși recomandăm amatorilor de de acții dela Cassa de păstrare din Săliște, să se prenoteze din vreme.

„Sebeșana” din Caransebeș deasemenea urcă capitalul societar dela Cor. 300,000.— la Cor. 600,000.—. Vechii acționari primesc acțiile cu Cor. 206.—. Ce nu s’ar opta de acționari se va da la instituțiunile românești cu Cor. 216.— iar la neacționari cu Cor. 216.—. «Sebeșana» are fonduri de rezervă considerabile de aproape Cor. 200,000.—. Bilanțul deasemenea e solid. Institutul a plătit și în anii de războiu 7% și are puțința a menține și pe viitor aceasta di-

vidență. Sinodul din Caransebeș a decis în anul trecut să ia parte cu o sumă mai considerabilă la emisiunea «Sebeșanei», care, în schimb, va contribui tot mai mult la acoperirea trebuințelor eparhiei. Recomandăm publicului și instituțiilor noastre să participe la noua emisiune. Terminul ultim de semnare pentru neacționari s'a fixat pe 1 Iulie a. c.

Orizonturi nouă (!). În Ziarul «Világ» din Budapesta am văzut zilele acestea un anunț interesant, menit a deschide orizonturi nouă (!) pentru mulți. E vorba de o întreprindere, ce se va forma în Cluj, sub firma «ASTRA».

Textul anunțului în traducere e următorul: Sub firma «ASTRA» este în stadiu de formare o societate pe acții, ce se extinde asupra Ardealului întreg, cu participarea tuturor cercurilor interesate fără deosebire de naționalitate, pentru organizarea și valorizarea de cariere minerale.

Președinte: Dr. Frâncu Amos, Director executiv: Krausz Lajos, Jurisconsult: Dr. Klein Herman.

Se dau clarificări, se cumpără și se vând sondări de terene, sondări particulare și de mine pe bază de legături distinse din piața internă și mondială, la *Cancelaria centrală a fondatorilor*, Kolozsvár, Băthory utca Nr. 1.

Este interesant și deschide orizonturi nouă acest anunț, deoarece, cum se vede, se referă la aceeași întreprindere, care se anunță și în «Foaia Poporului Român» din Budapesta, acolo însă fără a se arăta numele conducătorilor: Dr. Frâncu Amos, Krausz Lajos și Dr. Klein Herman. Alte explicații lipsesc.

Războiul economic după războiu. Este cunoscut planul antantei de a continua războiul, chiar și după încheierea păcii — pe teren economic prin boicotarea mărfurilor de proveniență din țările puterilor centrale. Revista franceză «Economiste Parlementaire» întemeiată pe păreri a numeroși economiști de autoritate, arată într'un articol recent, că războiul economic, după războiu, nu poate fi purtat cu succes. Ca motive indică: va fi foarte greu, dacă nu chiar imposibil a constata proveniența mărfurilor. Mărfurile din Germania și Austro-Ungaria se vor pune în vânzare, mare parte indirect, prin țări neutrale ori comercianți neutri sau pseudoneutri, ce se vor etabla în țările antantei.

Producțiunea industrială are azi în toate formele sale caracter pronunțat internațional. Fabricatele se iau dela producenții lor, așa zicând, de cătră o putere centrifugală și se distribuie neîncetat în toate părțile lumii. Prin forța împrejurărilor schimbul de mărfuri dintre țările beligerante, se va continua după războiu, întocmai ca și înainte de războiu.

„Centrala institutelor de bani“ și-a încheiat bilanțul pe al doilea an de gestiune cu active de K 224.282.833.— și cu un venit brut de K 8.557,420.—,

din care sumă detragând cheltuielile de K 3.908,212.— rezultă un profit net de K 4.649,208. Din acesta se va plăti o dividendă de 6% asupra părților fundamentale seria A., fondului de rezervă ordinar K 464,920.—, care se urcă astfel la K 531,603.—; fondului pentru pierderi K 464,920.— ajungând la K 25.581,608.—; fondului de pensuni K 139,476.— (starea K 174,483.—), iar restul de K 3.162,498.— se varsă în vistieria statului, drept dividendă după acțiunile seria B.

Revizii a făcut Centrala la 211 institute de bani; a conlucrat la lichidarea a 13 institute și a aranjat finanțele la 19 institute.

Adunarea generală se va ține la 29 a. c., cu care ocazie vor fi primite între membri Centralei 53 institute de bani, cu cari numărul membrilor atașați Centralei se urcă la 1,356.

Încuviințarea licitațiilor de imobile. Precum este informată o revistă de specialitate din capitală opreliștea privitoare la ținerea licitațiilor de imobile va fi revocată și se va putea cere și ține licitație asupra imobilelor, fără privire la anuitățile restante. Opreliștea de licitație va fi menținută numai față de debitorii mobilizați și îndeosebi față de prizonieri.

Infiiințarea de camere agricole. O veche dorință a cercurilor agricole este pe cale de realizare — infiiințarea de camere agricole. Lucrările pregătitoare sunt deja în curs în ministerul agriculturii.

Băncile române pentru fundațiunea ziariștilor. La rugarea adresată băncilor române de Epitropia fundațiunii pentru ajutorarea ziariștilor români din Ungaria, s'au mai făcut următoarele contribuiri:

Transp. din Nr. 16 al «Rev. Econ.»	Cor. 2,745.—
«Ardeleana», Orăștie	„ 200.—
«Lumina», Sibiu	„ 50.—
«Porumbăceana», Porumbacul-inferior	„ 10.—
	Cor. 3,005.—

Publicarea contribuțiilor se continuă.

Corectură! În N-rul trecut, din «Rectificarea din lăuntru» a rămas, din eroare, din textul p. 2. predicatul: «am comunicat». Cu corectura aceasta propoziția trebuia să sune: «Față de această plângere a d-lui Dr. A. Frâncu am comunicat, că nici nu a putut primi «Revista» atunci, când nu era abonat. Coregem și întregim.

Sumarul:

Asigurare populară. — Noua ordonanță referitoare la dispensele militare. — În atențiunea industriașilor noștri. — Contribuiri pe seama „Asociațiunii“. — Dividenda băncilor noastre pe 1917. — *Cronică:* «Cassa de păstrare» din Săliște. «Sebeșana» din Caransebeș. Orizonturi nouă. Războiul economic după războiu. «Centrala institutelor de bani. Încuviințarea licitațiilor de imobile. Infiiințarea de camere agricole. Băncile române pentru fundațiunea ziariștilor. Corectură.

„IZVORUL“

instituit de credit și economii. societate pe acții în Ighiu. | takaré- és hitelintézet részvénytársaság Magyarigen.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «IZVORUL», societate pe acții în Ighiu, sunt invitați prin aceasta la

a VII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea *Marți, în 7 Maiu 1918, la 2 ore p. m.*, în localul institutului, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Constituirea biroului.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre gestiunea anului 1917, împreună cu împărțirea profitului net și darea absoluturului.
3. Alegerea comitetului de supraveghiere.
4. Alegerea directorului executiv.
5. Pertractarea propunerii direcțiunii cu privire la ridicarea capitalului.
6. Statorirea marșilor de prezență.
7. Eventuale propuneri.

Ighiu, din ședința direcțiunii ținută la 29 Martie 1918.

Direcțiunea.

MEGHIVÓ.

Az «IZVORUL» takaré- és hitelintézet részvénytársaság Magyarigenben részvényesei ezennel meghivatnak

a VII-ik rendes közgyűlésre,

mely 1918. évi május hó 7-én, d. u. 2 órakor, fog megtartani az intézet épületében a következő

TÁRGYSOROZATTAL:

1. A közgyűlés megnyitása és alakulása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése; az 1917. évi mérleg megvizsgálása, a tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megadása.
3. A felügyelő bizottság választása.
4. A vezérigazgató választása.
5. Az alaptőke felemelésére vonatkozó igazgatósági javaslat tárgyalása.
6. Jelenléti díjak megállapítása.
7. Esetleges indítványok.

Magyarigenben, 1918. évi március hó 29-én tartott igazgatósági ülésen.

Az igazgatóság.

Activa — Vagyon.	Contul Bilanț cu 31 Dec. 1917.	Mérleg-számla 1917. dec. 31-én.	Pasiva — Teher.
	K f		K f
Cassa în număr — Pénztárhelyzet	20,575.88	Capital social — Alaptőke	100,000.—
Depuneri proprii — Saját betétek	71,488.29	Fond de rezervă — Tartalékalap	10,784.87
Escont — Váltótárca	114,560.—	Depozite spre fructificare — Takarékbetétek	133,291.44
Conturi-curente — Folyó számla	32,239.59	Fond de binefacere — Jótékonyalap	1,171.61
Efecte proprii — Értékpapírok	5,087.25	Conturi cred. și div. neridicate — Különféle hit.	
Realități — Ingatlanok	16,376.50	és fel nem vett osztalék	3,121.38
Mobiliar — Felszerelés	300.—	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	3,900.—
	260,627.51	Profit curat — Tiszta nyereség	8,358.21
			260,627.51

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és Veszteség-számla.	Credit — Követel.	
	K f	K f	
Interese de depuneri — Betéti kamatok	3,750.74	Interese de escont — Váltó kamatok	17,988.60
Spese — Költségek	1,570.80	Interese de efecte și depuneri proprii — Értékpapir	
Salare — Tisztifizetések	3,499.92	és saját betét kamat	2,481.42
Contribuție — Adó	3,725.52	Chirie — Házbér	150.—
Dare după interesele depunerilor —		Proviziune și alte venituri — Jutalék és más jöved.	723.40
Betét kamatadó	378.23		
Amortizare din mobilier — Leírás a felszerelésből	60.—		
Profit curat — Tiszta nyereség	8,358.21		
	21,343.42		21,343.42

Ighiu, la 31 Decembrie 1917. — Magyarigen, 1917. évi december hó 31-én.

Antoni Pop m. p.,
director executiv — vezérigazgató.

Petru Circo m. p.,
cassar — pénztárnok.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

George Muncușiu m. p., prez. — elnök. Dr. Alexandru Fodor m. p. Victor Oțoiu m. p. Ioan Ursa m. p.
Dr. Pop m. p. Ioan Medrea m. p. Francisc Boțian m. p. Circo m. p. Aurel Pop m. p.

Conturile prezente le-am revidat și le-am aflat în deplină ordine. — Jelen számlákat megvizsgáltuk és teljesen rendben találtuk.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Nicolae Macrea m. p., Ștefan Anghel m. p. Nicolae Muntean m. p. Liviu Dumitrean m. p. Liviu Bîtea m. p.
prezident.

Gavril Todica m. p., delegatul «Solidarității» — a «Solidaritatea» kiküldöttje.

„CÂMPIANA“

institut de credit și economii, societate pe acții în Mociu. — takarék- és hitelintézet részvénytársaság Mócson.

CONVOCARÉ.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «CÂMPIANA» societate pe acții în Mociu sunt convocați la
a XI-a adunare generală ordinară,

pe ziua de 16 Maiu 1918 st. n., la orele 10 a. m., în localul institutului

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Statorirea numărului acționarilor prezenți și a acțiilor reprezentate.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și darea absoluturului.
4. Cetirea bilanțului și a contului Perdere și Profit pro 1917 și împărțirea profitului net.
5. Alegerea de 2 membri în direcțiune.
6. Propunerea direcțiunii referitoare la urcarea capitalului societar.
7. Eventuale propuneri.

Direcțiunea.

Domnii acționari, cari vor lua parte la adunarea generală sunt rugați să-și depună acțiunile cu 24 de ore înainte de adunare la cassa institutului, sau la alt institut membru la «Solidaritatea», arătând revers despre depozitarea acțiilor tot cu 24 de ore înainte de adunarea generală conform § 21 din statute. Plenipotențiații au să-și depună documentele în același timp.

Activa — Vagyon.

Contul Bilanț la 31 Dec. 1917. — Mérleg-számla 1917. dec. 31-én.

Pasiva — Teher.

	K	f		K	f
Cassa în număr — Pénztár készlet	10,688	93	Capital societar — Részvénytőke	100,000	—
Efecte publice — Értékpapírok	42,830	80	Fondul general de rezervă — Tartalékalap	85,080	—
Cambii simple și întabulate — Tárcza és jelz. fe-			„ de penziuni — Nyugdíjalap	8,402	36
dezett váltók	429,334	—	„ pentru perderi — Vesztésalap	6,660	—
Cont-curent: — Folyószámla:			„ de binefaceri — Jótékonycélu alap	7,562	45
depuneri proprii — saját betétek	198,559	12	Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek	574,874	64
debitori — adósok	52,597	40	Depozite de casă — Pénztári letétek	12,036	19
Imprumuturi hipotecare — Jelzálogkölcsönök	97,705	—	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	1,316	—
Imprum. pe oblig. cu cavenți — Kötvénykölcs.			Interese tranzitoare anticip. — Előlegezett kamatok:		
kezeséggel	4,304	—	la cambii — váltóknál	30,700	50
Realități: — Ingatlanok:			la obligații hipotecare — jelzálog-		
casa institutului — intézeti ház	11,000	—	kölcsönöknél	5,791	94
imobile — egyéb ingatlanok	100	—	la obligații cu cavenți — kötvény-		
Cancelaria advocațională — Ügyvédi iroda	1,856	06	kölcsönöknél	80	56
Vadii — Letétek	47	—	Profit curat — Tiszta nyereség	17,813	21
Spese de protest — Óvatolási költségek	259	54			
Mobiliar — Irodai berendezés	920	—			
20% amortizare — 20% leírás	184	736			
	850,317	85		850,317	85

Debit — Tartozik.

Contul Profit și Perdere — Nyereség- és Vesztés-számla.

Credit — Követel.

	K	f		K	f
Interese: — Kamatok:			Interese dela efecte — Kamatok értékpapírok után	1,100	—
la depuneri — betétek után	23,543	54	„ „ cont-curent — Folyószámla kamatok:		
la fond. de rez. — tartalékalap után	4,051	11	după depuneri proprii — saját be-		
Spese — Költségek	2,885	34	téték után	6,411	95
Salare — Fizetése	8,716	—	după debite — követelések után	2,322	70
Dări și competențe: — Adók és illetékek:			Interese dela cambii — Kamatok váltók után	31,886	94
dare comună — községi adó	797	—	„ obligații hipotecare — Kamatok jelz.		
10% contribuție după int. dep.			kölcsönök után	4,340	26
10% tőke kamatadó	2,354	36	Interese dela obligații cu cavenți — Kamatok kötv.		
competințe — illetékek	58	98	kölcsönök után	348	54
Amortizări: — Leírások:			Proviziuni, chirie, porto — Jutalékok, házbér, porto	13,993	15
20% din mobiliar — 20% a felszerelésből	184	—			
Profit curat — Tiszta nyereség	17,813	—			
	60,403	54		60,403	54

Mociu, în 31 Decembrie 1917. — Mócson, 1917. december hó 31-én.

Vasile Hopârtean m. p.,

director executiv substituit — vezérigazgató helyettes.

Vasile Nistor m. p.,

contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Vasile Hopârtean m. p., preș. — elnök.

Valer Rusu m. p.

Octavian Florian m. p.

Ioan Șuteu m. p.

Revăzut și aflat în consonanță cu registrele societății. — Megvizsgáltatott és az intézet könyveivel összhangzónak találtatott.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Nicolae Căciulă m. p.

Vasile Micușan m. p.

Traian Hădărean m. p.

Proprietar și editor: Ioan I. Lăpădatu.

Tiparul Tipografiei arhidiecezane în Sibiu.